

Patentas - kaip mirtinas ginklas kare su konkurentais

Patentas :: Lietuvoje nedraudžiama iš naujo išrasti dviratį

SIGITA MIRONYTE

Nuotekų valymo įrenginių gamintojai UAB „Feliksnavis“ teisme pavyko įrodyti, kad UAB „Traidenis“ kaip nuosavas išradimas užpatentuota technologija nėra nei nauja, nei atitinka išradimo lygį. Pasak teisininkų, Lietuvoje patentine apsauga gali būti ir piktnaudžiaujama.

Po kelerius metus trukusio bylinėjimosi teismai padėjo taską dviejų aršiai konkuruojantių nuotekų valymo įrenginių gamintojų byloje.

Istorija prasidėjo 2009 m. pavasarį: „Feliksnavis“ kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti „Traideniui“ tais pačiais metais išduotą stikloplastčio talpyklų gamybos būdo patentą, moryvuodamas tuo, kad patentuotas išradimas nėra naujas ir nėra išradimo lygio.

Pirmosios instancijos Vilniaus apygardos teismas „Feliksnavio“ ieškinį tenkino. Teismas nusprendė, kad minėtas patentas neatitinka įstatyme įtvirtintų patentabilumo kriterijų - naujumo ir išradimo lygio, ir pripažino jį negaliojančiu. Pasak teismo, patentu apsaugotas gamybos būdas nėra naujas. Tą patvirtino ekspertų išvados, kuriose nurodoma, kad švedų kompanija „KB Komposit Forsaljnings AB“ panašų gamybos būdą patentavo dar 1992 m.

„Feliksnavio“ pusę laikė ir Apeliacinis teismas, šiemet spalį jis paliko nepakeistą minėtą apygardos teismo nutartį. Nutartis jau įsiteisėjusi, tačiau ji dar gali būti apskųsta Aukščiausiajam Teismui.

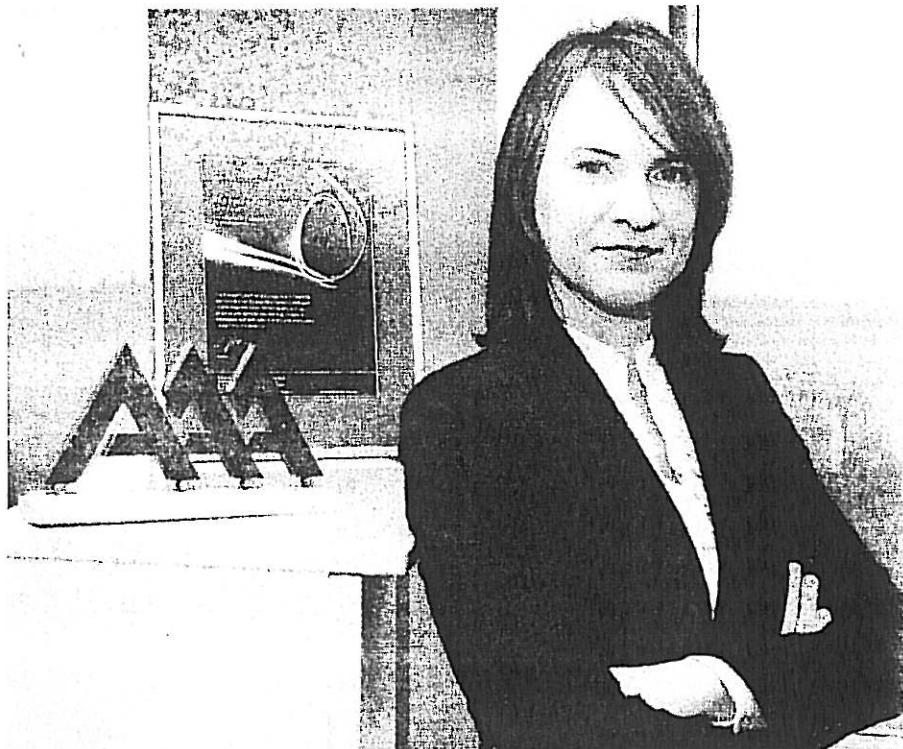
Nerimas dėl verslo

„Traidenio“ ir „Feliksnavio“ vadovų nuomonės dėl Temidės verdikto skiriasi. Sigita Leonavičius, „Traidenio“ generalinis direktorius, teismo sprendimą vadina neadekvačiu.

„Ekspertizę byloje atliko ne tos srities specialistai. Kai atima patentą dėl garazinės firmelės skundo, pasekmės mums, parduoanūiems produkciją 16-oje šalių, gali būti tragiškos. Tai dar vienas teismų korupcijos atvejis Lietuvoje“, - piktinosi jis.

Tačiau Andrius Semionovas, „Feliksna-

Giedrė Domkutė, advokatų kontoros „AAA Baltic Service Company“ advokatė: „Pasi-taiko, kai įmonės yra patentavusios seniai žinomą ir daug kur talkomą technologiją, tačiau apikaltina kitus rinkos dalyvius technologijų plagiatu ir taip žlugdo jų verslą.“ HERKAUS MILASEVIČIAUS NUOTR.

vio“ vadovas, džiaugiasi, kad teismai užkirto kelią, anot jo, „Traideniui“ piktnaudžiauti turimu patentu konkurencinėje kovoje.

„Į teismą kreipėmės, kai tik sužinojome, jog „Traidenis“ patentuoja kaip savo išradimą gamybos būdą, kuris iš tikro nėra jokia naujiena. Mes jį naudojame jau kelerius metus, iki jį sugalvojo patentuoti, pasaulyje jis taikomas jau ne vieną dešimtmetį. Siekėme, kad patentas būtų panaikintas, nes baiminomės, kad mojuodami juo konkurentai gali ateiti pas mus ir uždrausti gamybą“, - tikina p. Semionovas.

Sistemos spragos

Giedrė Domkutė, „Feliksnaviui“ atstovaujanti advokatų kontoros „AAA Baltic Service Company“ advokatė, aiškina, kad mūsų šalyje galima patentuoti išradimus ir išduoti patentus netikrinant jais saugomų objektų išskirtinumo, neįrodant jų naujumo. Paprastai kalbant, Lietuvoje net ir dviratį galima patentuoti kaip savo

paties išradimą, nors jis jau seniausiai išrastas. Tuo naudojasi konkurencinio pranašumo siekiančios įmonės - patentuoja išradimus, kurie jau nebėra nauji, apikaltina kitus rinkos dalyvius technologijų plagiatu ir taip žlugdo jų verslą.

„Užginčyti konkurento taikomą neva tokią pačią technologiją yra dažnas įrankis konkurencinėje kovoje. Teismas kaltinamajam iškart imasi taikyti laikinąsias apsaugos priemones, kas reiškia verslo stabdymą, o tai ne tik nuostoliai, bet ir sugadinta reputacija, prarastas klientų pasitikėjimas“, - dėsto ji.

Pasak advokatės, tokiu būdu bando konkuruoti ne viena Lietuvos įmonė.

„Jei konkurentai užginčija jūsų įmonės taikomas technologijas ar įrenginius, nuneleiskite rankų, nes ne visada patento turėjimas patvirtina teisę turėti išradimą. Pasi-taiko atvejį, kai įmonės tiesiog neturi patento, jo galiojimo laikas pasibaigęs arba yra patentavusios seniai žinomą ir daug kur taikomą technologiją“, - pabrėžia p. Domkutė.

Tai ne pirmas kartas, kai „Feliksnavis“ ir „Traidenis“ sukryžiuoja kardus dėl patentų. 2010 m. po ilgo teismų maratono „Feliksnaviui“ pavyko atsikratyti kaltinimų plagijavus „Traidenio“ gaminius. „Traidenis“ kaltino „Feliksnavį“ tuo, kad šis esą nukopijavo „Traidenio“ nuotekų valymo įrenginį „NV-1“. „Traidenis“ siekė, kad „Feliksnavis“ būtų įpareigotas nutraukti savo įrenginio „FN-1“, kuris esą imituoja „NV-1“, gamybą.

Tačiau Aukščiausiasis Teismas paliko nepakeistą žemesnės instancijos teismų nutartį, kuria „Traidenio“ ieškinys buvo atmestas.

Anot teismo, neįrodyta, kad „Feliksnavis“, pasinaudodamas „Traidenio“ įdirbiu, sukūrė panašų valymo įrenginį ir dėl to gavo ekonominės naudos. Teismo nuomone, abu įrenginiai tos pačios paskirties - panašūs pagal technologinius parametrus, technologinę veikimo schemą, pagal išvalyto vandens surinkimą bei ištekėjimą ir t. t., - tačiau ne analogiški.